

Argumenty pre súd a SP

Sociálna poisťovňa, ale aj súdy všetkých stupňov ako keby sústavne zabúdali na dôležitú okolnosť:

Po prevrate v roku 1989 a pádu režimu bola rozpustená k dátumu 30.06.1991 **Varšavská zmluva**. Útočný pakt zanikol a začali úvahy nad obranou ČSSR. Redukcia ČSLA začala likvidáciou nadpočetnej bojovej techniky. Početný stav cca 220 000 vojakov bol znížený na 140 000 osôb. Dokument „**Koncepcia výstavby Československej armády**“ do konca roku 1993 zabezpečil novú redislokáciu, reorganizáciu a redukciu armády. Trvanie základnej vojenskej služby bolo z 24 mesiacov skrátené na 18 mesiacov. Účelom redislokácie bolo rozmiestniť vojská po celom území tak, aby bolo možné v prípade útoku z ktoréhokolvek smeru vytvoriť účinné obranné zoskupenie. Účelom reorganizácie ČSLA bolo zníženie počtu výzbroje a vytvorenie integrovanej protivzdušnej obrany a zjednodušenie systému poľného velenia.

Po následnom **rozpade ČSFR k 01.01.1993** boli tieto úvahy úplne rozvrátené a následne došlo k povoleniu národnej úrovni síl, prostriedkov a zbraňových systémov v pomere 2:1 s ohľadom na kvantitatívnu, kvalitatívnu a cenovú hodnotu armádneho majetku (približne 418 miliárd Kčs) a rozlohu a počet obyvateľstva ČR a SR. Všetky ukazovatele museli byť znovu rozdelené podľa záväzkov „**Zmluvy o konvenčných ozbrojených silách**“.

Výzbroj armády SR bola zachovaná z delenia majetku po bývalej ČSLA. Početný stav armády bol teda **53 037 vojakov**, 995 tankov, 1370 bojových obrnených vozidiel, 1053 delostreleckých systémov, 146 bojových lietadiel a 19 bojových vrtuľníkov. Najvyšším orgánom velenia sa stalo Veliteľstvo Armády SR a prvým veliteľom sa stal generálporučík Ing. Július Humaj. Od roku **1993 do roku 2001** bolo v rezorte obrany vykonaných viacero reformných iniciatív, ktoré však **nepriniesli očakávaný efekt**, jednak pre chýbajúce jednoznačné politické požiadavky na obranu štátu a rozvoj ozbrojených síl v kontexte integračných zámerov štátu a taktiež pre nedostatok zdrojov na realizáciu reformných plánov. Od roku 1993 sa postupne menili veliteľské a štábne štruktúry, z divízyňných štruktúr, cez zborové až po súčasné operačné veliteľstvá a brigádne štruktúry. Po prijatí Modelu 2010 v roku 2001 boli počty Generálneho štábu OS SR (ďalej len „GŠ OS SR“) znížené o 44 %, v roku 2009 boli redukované o ďalších cca 20 % pri znížení počtov jeho štábov.

Organizačná štruktúra bola rozšírená v **septembri 1994** vytvorením Generálneho štábu Armády SR. Bola vypracovaná úplne nová **Vojenská stratégia SR a koncepcia Modelu 2010**, prvé politicko-strategické dokumenty SR (Obranná doktrína SR z roku 1994, **Základné ciele a zásady národnej bezpečnosti SR** z roku 1996), ktoré zodpovedali svojím charakterom a obsahom danej dobe. Pozabudlo sa na riešenie **sociálno-právnych dopadov** týchto opatrení. Tvorba týchto kvázidoktrín bola natoľko rôznorodá, že od proklamácií po skutočnú reformu, bolo naozaj často ďaleko a podobali sa skôr chaosu a celkovému zlyhaniu, či kolapsu - ktorého dôsledkami a zároveň svedkami, sme dodnes. Od roku 1993 bol proces modernizácie determinovaný častými zmenami koncepcných a plánovacích zámerov výstavby ozbrojených síl a z toho vyplývajúcich priorit ich rozvoja. Tieto koncepcné a plánovacie predpoklady sústavne zlyhávali a nepremietli sa do vyššej dynamiky a rozsahu modernizácie ozbrojených síl. Do prijatia „**Modelu 2010**“ v roku 2001 nebol zadaný ani ucelený koncepcný rámec pre oblasť rozvoja spôsobilostí OS SR, vrátane požiadaviek na modernizáciu.

„**Koncepcia výstavby Armády SR**“ si do roku 2000 stanovila ciele k vybudovaniu modernej, kvalitne vyzbrojenej a vycvičenej armáde, so zodpovednou logistikou brániť SR po

doplnení zálohami. Realizácia transformácie bola rozdelená na 3 etapy. Zistilo sa, že 2. a 3. etapa neboli dostatočne splnené a **tak sa po výmene vedenia rezortu v roku 1998** začal pripravovať koncept reformy armády k možnosti zúčastniť sa summitu NATO, nakoľko na **summit v roku 1997** v Madride SR pozvaná nebola... V roku **1999** bola schválená ďalšia „**Koncepcia reformy rezortu obrany SR**“ tak, aby boli splnené podmienky **na členstvo v NATO**. Až v roku **2001** boli po prvýkrát v SR oficiálne schválené štandardné strategické dokumenty (**Bezpečnostná stratégia SR, Obranná stratégia SR, Vojenská stratégia SR**), ktoré definovali ciele a úlohy bezpečnostnej a obrannej politiky demokratického štátu aspirujúceho na vstup do **NATO a EÚ**. Členské krajiny NATO 26.03.2003 podpísali protokol o vstupe SR do NATO a SR sa nakoniec **29.03.2004** stalo oficiálnym členom NATO.

Od 01.01.2006 sú Ozbrojené sily SR plne profesionalizované. Dovtedy bolo potreba vytvoriť vysoko profesionálnu armádu s vysokou kvalitou a pripravenosťou, čo si vyžadovalo držať krok s dynamikou a zložitou meniacou sa bezpečnostnou prostredia. Profesionálna armáda mala byť schopná na nasadenie pre národné veliteľstvo aj veliteľstvo NATO, prípadne Európskej únie. Bolo nutné **vytvoriť novú kultúru** hodnotovo orientovaného profesionálneho prostredia, v ktorom by profesionálni vojaci zaujímali vysoké štandardy bezúhonnosti, morálky, fyzických schopností a oddanosti záväzku služby pre vlasť. Výsledkom mal byť vysoko motivovaný profesionálny vojak.

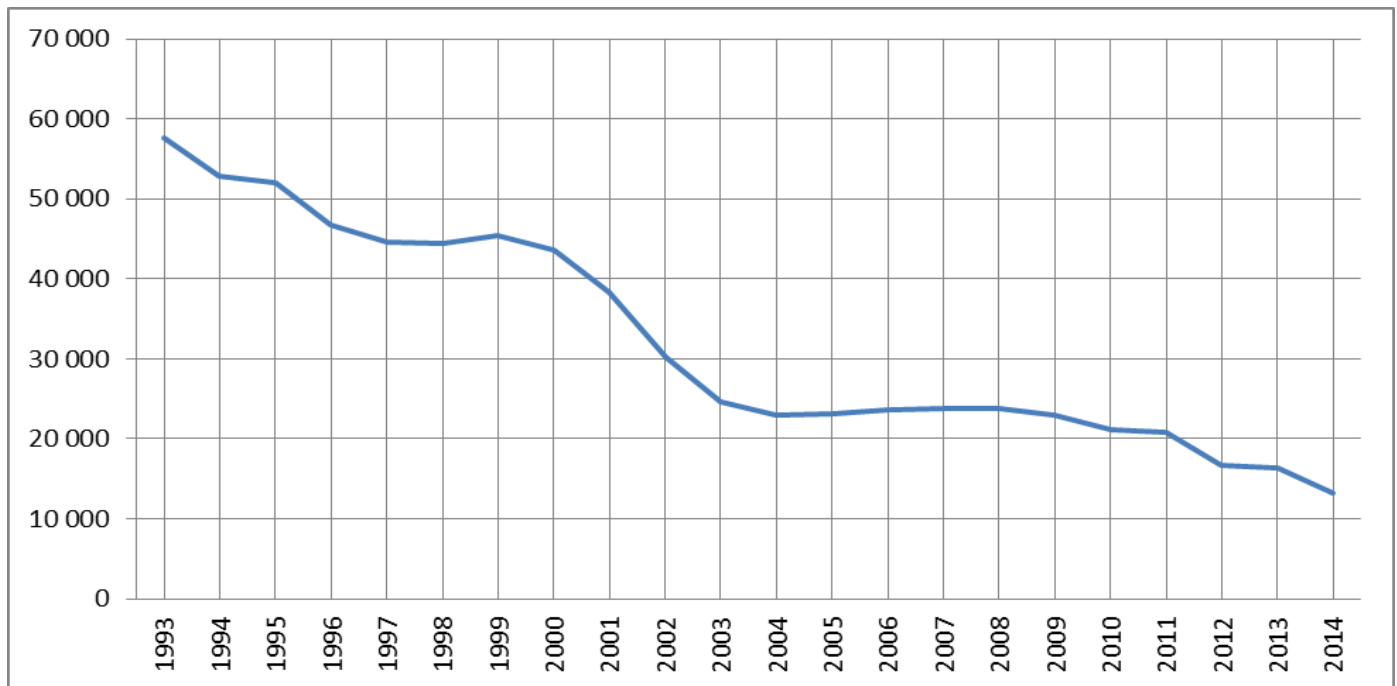
V období rokov **1998 až 2003** nastali v bezpečnostnej a obrannej politike SR kvalitatívne zmeny, ktoré súviseli so zintenzívnením integračného úsilia a následným pozvaním SR na rokovania o vstupe do NATO.

Kvantitatívna zmena, ktorou OS SR prešli od svojho vzniku v roku 1993, znamenala zníženie tabuľkových počtov personálu a hlavných zbraní, čo je vyjadrené v nasledujúcej tabuľke:

	1993 (Armáda SR)	2011 (OS SR)
vojaci	53 037	14 745
zamestnanci	12 159	4 451
tanky	995	30
obrné vozidlá	1 370	240
delostrelecké systémy	1 058	121
bojové lietadlá	146	15
vrtuľníky	36	29
Vyčerpané výdavky kapitoly MO SR	272 320 000.- € / 1,99 % HDP	759 774 000.- € / 1,09 % HDP

Napriek uvedenému úsiliu vojenské jednotky OS SR nie sú plne integrovateľné do bojovej zostavy síl NATO (ani v prípade kolektívnej obrany na území SR).

PROCES ZNIŽOVANIA POČTOV VOJAKOV SR

Organizačné štruktúry ozbrojených síl, mali osobitne výrazný pyramídálny tvar, umožňujúci kariérny (pozičný, t. j. hodnostný a funkčný) rast postupne sa zužujúcemu počtu vojakov a z tohto dôvodu sa vyžadovalo, aby prebytoční vojaci služobný pomer ukončili, pretože pre nich nebolo ďalšie vhodné zaradenie v štruktúre.

Ak by úvahy Sociálnej poisťovne a príslušných súdov boli determinované detailnou skúsenosťou a znalosťou o problematike vývoja ozbrojených síl a najmä o ich **drastickom znížení až o 75% (!!!)**, tak ich rozhodnutia o tom, že trvanie služobného pomeru malo trvať k 31.12.1999 sa ukazuje ako účelová zbraň a hrubá nespravodlivosť namierená voči práve vojenským vyslúžilcom. Tieto ich rozhodnutia nepoznajú pozadie toho, čo sa vlastne skutočne odohrávalo v ozbrojených silách, ako boli vojaci z povolania bezohľadne vyhánaní zo služobného pomeru rovno na ulicu. Pýtame sa orgánov štátnej moci – súdov, ako sa mal vojak z povolania zariadiť (ktorý sa ocitol na „nesprávnej strane“, v tých 75%-tách), keď tá istá štátna moc vykonávala radikálne reštrikcie s cieľom decimovať armádu a na druhej strane mu odkazuje, prečo jeho služobný pomer netrval k **31.12.1999...?** To nie sú ojedinelé, ale zjavne kontraproduktívne, protichodné požiadavky štátu a príkladom zneužívania štátnej moci na úkor svojho občana. Občan nie vlastnou vinou sa ocitol v konflikte mocenských záujmov štátu. Toto je príkladom pretrvávajúcej absurdnej anomálie. Či ide o prejav štátnej šikany podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka, by mali posúdiť súdy. Je ďalej neudržateľné nad týmto zatvárať oči, keď z pôvodnej armády zostalo len torzo, iba 25% vojakov, čo je aktuálnou hrozbou kolapsu aj dnes! Takéto znížovanie počtu vojakov nemalo nikdy obdoby. Musí mať však svoju bezprostrednú reflexiu vo všetkých súvislostiach, najmä v sociálnej oblasti a nie vojenským vyslúžilcom dávať za vinu, že ich výkon vojenskej služby netrval k 31.12.1999, kvôli čomu nenávratne strácajú sociálne výhody a pod.

S pozdravom

JUDr. Marián ĎURINA